

Αθήνα, 27 Ιανουαρίου 2026

Προς: Έλληνες Ευρωβουλευτές/Ευρωβουλεύτριες

Θέμα: Ψηφοφορία στο Ευρωκοινοβούλιο για το σχέδιο Κανονισμού για Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς που προέρχονται από Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές (ΝΓΤ)

Αξιότιμη/Αξιότιμε

Εν όψει της επικείμενης ψηφοφορίας σχετικά με το παραπάνω θέμα, με πρωτοβουλία των φορέων Αιγίλοπας, ΓΕΩΤΕΕ, δίκτυο ΣΙΤΩ και ελληνικό γραφείο Greenpeace, την οποία στηρίζουν και συνυπογράφουν ακόμα 34 άλλες ελληνικές οργανώσεις, **ζητάμε να υπερασπιστείτε τα αναφαίρετα δικαιώματα διαφάνειας, επιλογής και ασφάλειας των καταναλωτών και των αγροτών.** Είναι θεμελιώδες δικαίωμα των αγροτών να καλλιεργούν ελεύθερα παραδοσιακές, βιολογικές και βιώσιμες ποικιλίες φυτών, και εξίσου κρίσιμο δικαίωμα των καταναλωτών να αποφασίζουν με πλήρη επίγνωση για την προέλευση, την ασφάλεια και την ποιότητα της τροφής που φτάνει στο τραπέζι τους.

Η από 5 Ιουλίου 2023 πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που αφορά σχέδιο Κανονισμού για τις Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές (ΝΓΤ) μας γεμίζει μεγάλη ανησυχία γιατί φαίνεται ότι καταργεί τις ισχύουσες και απαραίτητες νομοθετικές δικλείδες ασφαλείας.

Ζητούμε από εσάς να διεκδικήσετε την απόρριψη της εξαίρεσης των ΝΓΤ από την ισχύουσα νομοθεσία γιατί αυτή αυτή η **εξαίρεση καταργεί** τις ισχύουσες δικλείδες ασφαλείας (για τη συντριπτική πλειοψηφία των ΝΓΤ, δηλαδή τα ΝΓΤ1), όπως:

- την υποχρεωτική δημοσιοποίηση της μεθόδου ανίχνευσης και αλληλουχίας DNA των ΓΤ φυτών,
- τη διεξαγωγή αναλύσεων κινδύνου καθώς και την υποχρεωτική παρακολούθηση μετά την απελευθέρωση των ΝΓΤ στο περιβάλλον για τυχόν επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον (monitoring),
- την ιχνηλασιμότητα και τη σήμανση των ΝΓΤ προϊόντων μέχρι τον τελικό καταναλωτή,
- το δικαίωμα ενός κράτους μέλους να απαγορεύει την καλλιέργεια των ΝΓΤ φυτών στο εθνικό τους έδαφος.

Χωρίς τα παραπάνω, οι αγρότες που θέλουν να αποφύγουν να καλλιεργήσουν ΝΓΤ σπόρους (βιολογικούς ή/και συμβατικούς), και αντίστοιχα οι καταναλωτές, παραμένουν απροστάτευτοι.

Ως εκπρόσωποι των Ευρωπαίων πολιτών, έχετε το καθήκον να διασφαλίσετε ότι η τεχνολογική πρόοδος δεν θα θυσιάσει τη διαφάνεια και τη δημοκρατική ελευθερία επιλογής. Δεν ζητάμε την ανάσχεση της καινοτομίας αλλά σας καλούμε να σταθείτε στο ύψος των περιστάσεων και **να υπερψηφίσετε τις εγγυήσεις προστασίας του περιβάλλοντος και των δικαιωμάτων μας.** Η καινοτομία των ΝΓΤ δεν απαγορεύεται σήμερα στην Ευρώπη, προς το παρόν υπάγεται στην ισχύουσα νομοθεσία και δεν θα έπρεπε να καταργηθούν οι κανόνες ασφαλείας, πριν δοκιμαστεί αυτή η νέα τεχνική.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ για τα ΝΓΤ1 (το 94% των ΝΓΤ)

- **Τα ΝΓΤ1 που υπάρχουν σήμερα στην αγορά δεν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης**

  Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές αποτελούν μία καινοτομία που θα μας σώσει από την ξηρασία και τις άλλες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

  Αυτό υπόσχονται και οι πολυεθνικές που έχουν πατεντάρει τη διαδικασία αυτή. Προς το παρόν πρόκειται για υποσχέσεις καθώς στην παγκόσμια αγορά καλλιεργούνται μόλις 3 ΝΓΤ φυτά από τότε που ξεκίνησε η χρήση αυτών των τεχνικών. Στην Αμερική δύο (2) ποικιλίες καλαμποκιού ανθεκτικές στα έντομα και σε ζιζανιοκτόνα και στην Ιαπωνία μία ποικιλία ντομάτας με σκοπό τη μείωση της αρτηριακής πίεσης (λόγω αυξημένων GABA) χωρίς όμως αυτοί οι ισχυρισμοί να έχουν πιστοποιηθεί από ανεξάρτητους ή κρατικούς φορείς. Επίσης, είναι σε ανάπτυξη σε εργαστηριακό επίπεδο με τη χρήση των ΝΓΤ, κυρίως 49 φυτά από 20 φυτικά είδη **από τα οποία μόλις ένα (1) από αυτά αφορά αντοχή στη ξηρασία**.

- **Τα ΝΓΤ1 φυτά δεν είναι ισοδύναμα με τα συμβατικά**

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θεωρεί την κατηγορία φυτών ΝΓΤ1, που δημιουργούνται με τις Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές, ισοδύναμη με τα συμβατικά φυτά. **Τα φυτά ΝΓΤ1, όμως μπορεί να έχουν υποστεί μέχρι 20 γενετικές τροποποιήσεις, ένα όριο που δεν έχει καμία επιστημονική βάση και έχει πυροδοτήσει επιστημονικές αντιδράσεις**

Η επιστημονική κοινότητα, επιστημονικές εθνικές αρχές όπως η ANSES στη Γαλλία, η BfN στη Γερμανία και η UBA στην Αυστρία, προειδοποιούν ότι τα φυτά ΝΓΤ1 ενέχουν κινδύνους για τη φύση και την ανθρώπινη υγεία. **Η Αρχή της Προφύλαξης** που κατοχυρώνεται στο πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο οποιαδήποτε νομοθεσίας που αφορά τα ΝΓΤ.

Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι οι ΝΓΤ1 είναι γενετικά μεταλλαγμένοι οργανισμοί.

- **Ιχνηλασιμότητα και Σήμανση απαραίτητα για τα ΝΓΤ1**

Με το επιχείρημα περί ισοδυναμίας των ΝΓΤ1 η πρόταση Κανονισμού της Επιτροπής **προβλέπει την κατάργηση της υποχρεωτικής αξιολόγησης κινδύνου, ιχνηλασιμότητας και σήμανσης για τον τελικό καταναλωτή, στερεί από τα κράτη-μέλη το δικαίωμα να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΝΓΤ στο έδαφός τους**, ακόμη και για την προστασία τοπικών ποικιλιών, προϊόντων ΠΟΠ ή οικοσυστημάτων. Αντιθέτως **επιτρέπει στις εταιρίες στα πλαίσια της «εμπιστευτικότητας» να μην δημοσιοποιούν επιστημονικές πληροφορίες για την ανίχνευση και την ιχνηλασιμότητα τους,** ενώ **η παρακολούθησή τους στη συνέχεια κατά την καλλιέργειά τους είναι προαιρετική.** Μ' αυτόν τον τρόπο, οι πολυεθνικές εταιρείες σποροπαραγωγής περιορίζουν σημαντικά το κόστος τους εις βάρος της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος.

Η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) είναι σαφής ως προς την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών και την ανάγκη για πληροφόρηση. Επίσης, σύμφωνα με το δίκαιο τροφίμων της ΕΕ, η ιχνηλασιμότητα αποτελεί νομικά δεσμευτική υποχρέωση. Επειδή η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία οφείλει να προασπίζει το συμφέρον των ευρωπαϊκών λαών και όχι τα λόμπι των εταιρειών, **η χρήση ΝΓΤ στη γεωργία στην Ε.Ε. απαιτεί ένα επιστημονικά τεκμηριωμένο ρυθμιστικό πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων των αγροτών, των καταναλωτών και των συστημάτων παραγωγής συμβατικών και βιολογικών τροφίμων** που δεν περιλαμβάνουν Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς (ΓΤΟ). Εφιστούμε την προσοχή, ειδικά μετά τη συμφωνία της Ε.Ε. - Mescosur, καθώς η Βραζιλία και η Αργεντινή είναι οι χώρες μετά τις Η.Π.Α. και τη Κίνα, που αναπτύσσουν φυτά με τις ΝΓΤ.

- **Τα ΝΓΤ1 αποτελούν απειλή για τη βιολογική και βιώσιμη γεωργία**

Οι τεχνικές γενετικής τροποποίησης και τα χαρακτηριστικά που προκύπτουν από αυτές κατοχυρώνονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και η πλειονότητα των φυτών ΝΓΤ είναι **πατενταρισμένα.** Επομένως, **η επιμόλυνση των συμβατικών και βιολογικών**

συστημάτων τροφίμων μπορεί να επιφέρει νομικούς και οικονομικούς κινδύνους, περιορισμένη πρόσβαση στην αγορά και νομικές διαμάχες μεταξύ παραγωγών και εταιρειών ανάπτυξης ΝΓΤ-ΓΤΟ. **Αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να αποφευχθούν μέσω της υποχρεωτικής ιχνηλασιμότητας και δημοσιοποίησης των μεθόδων ανίχνευσης και ταυτοποίησης**. Η επιστημονική κοινότητα επιβεβαιώνει ότι οι περισσότερες τροποποιήσεις ΝΓΤ μπορούν να ανιχνευθούν και να ιχνηλατηθούν με υπάρχουσες ή νέες μεθόδους, και δεν τίθεται τεχνικό εμπόδιο στην εφαρμογή σήμανσης. **Για αξιόπιστη ιχνηλασιμότητα και σήμανση, οι παραγωγοί φυτών με ΝΓΤ πρέπει να υποχρεούνται να δημοσιεύουν τη μέθοδο ανίχνευσης της γενετικής τροποποίησης που δημιούργησαν με ΝΓΤ, μαζί με κατάλληλο φυτικό υλικό**. Το βάρος της απόδειξης σε περιπτώσεις επιμόλυνσης πρέπει να βαραίνει εκείνους που εισάγουν το προϊόν στην αγορά, δηλαδή αυτούς που αναπτύσσουν και παράγουν ΝΓΤ και όχι τους βιοκαλλιεργητές ή άλλους αγρότες.

Η Ελλάδα διαθέτει γεωργία μικρής κλίμακας με συγκριτικό πλεονέκτημα την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων χωρίς ΓΤΟ, γεγονός που ενισχύει την αξία των εξαγωγών και την εικόνα της χώρας διεθνώς. Η κατάργηση του δικαιώματος των Κρατών-Μελών να επιβάλουν εθνικές απαγορεύσεις έρχεται σε αντίθεση με την Αρχή της Επικουρικότητας και περιορίζει τη δυνατότητα της Χώρας μας να προστατεύσει τα δικά της αγροτικά και περιβαλλοντικά συμφέροντα.

Υπογράφοντες οργανώσεις και φορείς:

1. ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ
2. Αγροοικολογικό Δίκτυο Ελλάδος
3. ΒΙΟΖΩ - Πανελλήνια Ένωση Καταναλωτών
4. ΓΕΩΤΕΕ
5. ΓΡΑΙΓΟΣ - Οργανισμός Διατροφής και Περιβάλλοντος
6. Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
7. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
8. Ελληνικό γραφείο GREENPEACE
9. Εναλλακτικό Σχολείο Οικολογικής Γεωργίας
10. ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΕΣΠΩΝ
11. ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
12. ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ «Η ΔΗΜΗΤΡΑ»
13. Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας
14. Ένωση Καταναλωτών «Η Ποιότητα Ζωής» – ΕΚΠΟΙΖΩ
15. ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΥ – ΠΑΤΡΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ «Ο ΝΗΡΕΑΣ»
16. ΖΩΦΟΡΟΣ ΚΡΗΤΗΣ
17. Ηλέσιον – για τη διάσωση της διατροφικής μας κληρονομιάς
18. ΚΑΛΛΙΣΤΩ, Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και τη Φύση
19. Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης – Ecological Recycling Society
20. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ

21. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΤΡΑΣ
22. Ομάδα Παραδοσιακών Σπόρων «Η ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ»
23. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης ΔΗΩ
24. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΗ
25. Πανελλαδική Φιλοζωική Περιβαλλοντική Ομοσπονδία
26. Περιβαλλοντική Οργάνωση Μαμαγαία
27. Σιτώ
28. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ «ΟΙΚΟΤΡΟΠΙΟ»
29. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Κ.Υ. ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΑΣ
30. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ
31. Συνεταιρισμός «κουκούλι»
32. ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ / Naturefriends Greece
33. COB ΚοινΣΕπ
34. ECOCITY
35. MedINA (Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο)
36. Open Farm
37. Q-CERT Επιθεωρήσεις – Έλεγχοι – Πιστοποιήσεις
38. reLife Earth – Οργάνωση για την αποκατάσταση της Φύσης

Ελπίζουμε στην άμεση ανταπόκρισή σας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση,

Βάσω Κανελλοπούλου, Μέλος Δ.Σ. Σιτώ, 6977050016
Κώστας Κουτής, Επιστημονικός Υπεύθυνος-Διευθυντής, Αιγίλοπας, 2428094558